

4. Ա Ր Տ Ա Ք Ի Ն Հ Ա Տ Վ Ա Ծ

**4.1. Վճարային հաշվեկշիռը
2017 թվականի հունվար-հունիսին**

Ըստ նախնական տվյալների, 2017 թվականի հունվար-հունիսին ԼՂՀ վճարային հաշվեկշռի¹ ընթացիկ հաշվի պակասուրդը կազմել է 17152.0 մլն դրամ, որը 2016թ. նույն ժամանակաշրջանի համեմատությամբ աճել է 951.8 մլն. դրամով:

2016-2017թթ. հունվար-հունիսին ԼՂՀ վճարային հաշվեկշռի վերլուծական ներկայացումը

	2016թ.* հունվար-հունիս	2017թ. հունվար-հունիս	Բացարձակ փոփոխությունը
			<i>/մլն դրամ/</i>
ԸՆԹԱՑԻՎ ՀԱՇՎ	-16200,2	-17152,0	-951,8
Կրեդիտ	36869,1	56478,0	19608,9
Դեբետ	53069,3	73630,0	20560,7
ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ և ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	-34491,1	-39401,2	-4910,1
Կրեդիտ	17017,2	32486,1	15468,9
Դեբետ	51508,2	71887,2	20379,0
ԱՊՐԱՆՔՆԵՐ	-33188,8	-37790,9	-4602,1
Կրեդիտ	14763,8	27350,5	12586,7
Դեբետ	47952,6	65141,4	17188,8
Ապրանքների առևտուրն ըստ վճարային հաշվեկշռի հիմքի	-33188,8	-37790,9	-4602,1
Կրեդիտ	14763,8	27350,5	12586,7
Դեբետ	47952,6	65141,4	17188,8
ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ	-1302,2	-1610,3	-308,1
Կրեդիտ	2253,4	5135,6	2882,2
Դեբետ	3555,6	6745,9	3190,3
Տրանսպորտ	-876,7	-1664,7	-788,0
Կրեդիտ	1207,0	883,4	-323,6
Դեբետ	2083,7	2548,1	464,4
Ճանապարհորդություն	-735,1	-3418,7	-2683,5
Կրեդիտ	444,9	492,8	47,9
Դեբետ	1180,0	3911,5	2731,5
Այլ	309,6	3473,2	3163,6
Կրեդիտ	601,5	3759,5	3158,0
Դեբետ	292,0	286,3	-5,7
ՄԿԶՔՆԱԿԱՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ	-935,5	-1369,6	-434,1
Կրեդիտ	528,0	208,8	-319,2
Դեբետ	1463,5	1578,4	114,9
ԵՐԿՐՈՐԴԱՅԻՆ ԵԿԱՄՈՒՏՆԵՐ	19226,4	23618,8	4392,4
Կրեդիտ	19323,9	23783,2	4459,3
Դեբետ	97,5	164,4	66,9
ԿԱՊԻՏԱԼԻ ՀԱՇՎ	4064,4	2277,2	-1787,2
Կրեդիտ	4064,4	2277,2	-1787,2
Դեբետ	0,0	0,0	0,0
Չուտ վարկավորում(+) զուտ փոխառություն(-)	-12135,8	-14874,8	-2739,0
Չուտ վարկավորում(+) զուտ փոխառություն(-)	-12135,8	-14874,8	-2739,0
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎ	-18686,1	-21476,8	-2790,7
Չուտ վարկավորում(+) զուտ փոխառություն(-)	-18686,1	-21476,8	-2790,7
Ֆինանսական հաշվից			
Ուղղակի ներդրումներ	-704,1	-535,1	169,0
Չուտ ֆինանսական ակտիվների ձեռք բերում	0,0	0,0	0,0
Չուտ պարտավորությունների ստանձնում	704,1	535,1	-169,0
Պորտֆելային ներդրումներ	0,0	0,0	0,0
Չուտ ֆինանսական ակտիվների ձեռք բերում	0,0	0,0	0,0
Չուտ պարտավորությունների ստանձնում	0,0	0,0	0,0

	2016թ.* հունվար-հունիս	2017թ. հունվար-հունիս	Բացարձակ փոփոխությունը
Ֆինանսական ածանցյալներ (բացառությամբ պահուստների) և աշխատողների ֆոնդային օպցիոններ	0,0	0,0	0,0
Այլ ներդրումներ	-17982,0	-20941,7	-2959,7
Չուտ ֆինանսական ակտիվների ձեռք բերում	62416,0	83686,3	21270,3
Չուտ պարտավորությունների ստանձնում	80398,0	104628,0	24230,0
Պահուստային ակտիվներ	0,0	0,0	0,0
Չուտ սխալներ և բացթողումներ	-6550,2	-6602,0	-51,8

¹ ԼՂՀ ԱՎԾ 2015թ-ից սկսած իրականացրել է վճարային հաշվեկշռի վերահաշվարկ համաձայն ԱՄՀ կողմից առաջարկվող վճարային հաշվեկշռի ձեռնարկի նոր հրատարակության՝ «Վճարային հաշվեկշռի և միջազգային ներդրումային դիրքի ձեռնարկ 6»-ի (BPM-6) մեթոդաբանական պահանջի: Ըստ նոր BPM-6 ձեռնարկի փոփոխություններն իրականացվել են ինչպես դասակարգչային, այնպես էլ մեթոդաբանական առումով: **Դասակարգչային առումով** իրականացվել են հետևյալ հիմնական փոփոխությունները: Նախկին 2 հաշիվների՝ ընթացիկ հաշվի և կապիտալի ու ֆինանսական հաշվի փոխարեն այժմ հաշվեկշռը կազմված է 3 հաշիվներից՝ ընթացիկ հաշիվ, կապիտալի հաշիվ և ֆինանսական հաշիվ: Իր հերթին ընթացիկ հաշիվը ներկայումս կազմված է 3 ենթահաշիվներից՝ ապրանքների ու ծառայությունների (նախկինում՝ դրանք առանձնացված էին), սկզբնական եկամուտների (նախկինում՝ եկամուտների) ու երկրորդային եկամուտների (նախկինում՝ ընթացիկ տրանսֆերտներ) ենթահաշիվներից: Փոփոխվել է ֆինանսական հաշվում ակտիվների և պարտավորությունների հաշվառման կարգը: Ներմուծվել են «ակտիվների զուտ ձեռք բերում» և «պարտավորությունների զուտ ստանձնում» տերմինները: Ֆինանսական հաշվի հոդվածները գրանցվում են զուտ հիմքով յուրաքանչյուր ակտիվի և պարտավորության մասով, այսինքն նրանք արտացոլում են հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում բոլոր կրեդիտային և դեբետային փոփոխությունները: Այսպիսով դրական զուտ փոփոխությունը նշանակում է ակտիվների կամ պարտավորությունների աճ, իսկ բացասականը՝ ակտիվների կամ պարտավորությունների նվազում:

Վճարային հաշվեկշռում ներկայացված ապրանքների առևտուրը տարբերվում է արտաքին առևտրի վիճակագրության տվյալներից: Մասնավորապես, արտաքին առևտրում ներմուծումը ներառվում է ՍԻՖ գներով (ներառում են ապրանքի գինը, ապահովագրության և բեռնափոխադրման ծախսերը մինչև ներմուծող երկրի սահման), իսկ վճարային հաշվեկշռում՝ ՖՕԲ գներով (ներառում են ապրանքի գինն ու հարակից ծախսերը մինչև արտահանող երկրի սահման):